

Ковальова К.О.,
*студентка 5 курсу, 5 групи, Факультету
адвокатури Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого*

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗЛОЧИННІСТЬ СЕРЕД ЖІНОК

Ключові слова: жіноча злочинність, сфери жіночої злочинності, ресоціалізація засуджених жінок.

Анотація. У тезах встановлені тенденції жіночої злочинності. Розглянуто сфери, в яких жіноча злочинність має місце та розкрито питання адаптації жінок в соціумі після відбування покарань.

Аннотація. В тезисах установлены тенденции женской преступности. Рассмотрены сферы, в которых женская преступность имеет место и раскрыты вопросы адаптации женщин в социуме после отбывания наказания.

Ключевые слова: женская преступность, сферы женской преступности, ресоциализация осужденных женщин.

Summary. Tendencies of female crime are established in the theses. The spheres in which female crime takes place are considered and the issues of adaptation of women in society after serving a sentence are disclosed.

Keywords: female crime, the scope of female crime, re-socialization of convicted women.

На сьогоднішній день питанню жіночої злочинності приділена велика увага багатьох науковців. По-перше, це зумовлено тим, що правопорушення вчинені жінками мають певну особливість, які зумовлені соціально-психологічними факторами та біологічною

природою жінки. По-друге, такі злочини відрізняються від тих, що вчинені чоловіками своїм характером, сферою, в якій вони мають місце, роллю, яку виконують жінки, вибором жертви, обставинами, які впливають на злочинця.

Здебільшого саме жіноча злочинність має чималий вплив на моральний стан суспільства. В своїй праці, Надьон О.В, обґрунтувала цю тезу тим, що жінка є берегинею домашнього вогнища, впливає на поведінку чоловіка та виховання дітей, саме вона визначає відносини в родині.[1] Історично склалось так, що жінки не завжди мали рівні права в суспільстві, була стандартизованою та загально-прийнятою певна норма поведінки жінки і відхилення від таких стандартів викликало обурення в оточенні. Тому, виникає питання, як жінка-берегиня перетворилась в жінку-злочинницю.

На сьогоднішній день найактивніше жіноча злочинність проявляється в сімейно-побутовій сфері. У дослідженні Д. Шестакова, яке ґрунтувалося на вивченні кримінальних справ і результатах опитування осіб, які відбували покарання за злочини, вчинені у сімейній сфері, докладно розглянуті соціальні та психологічні особливості осіб жіночої статі, котрі брали участь у сімейних конфліктах. Виявилось, що у підгрупі жінок-чоловіковбивць (8 % злочинів від кількості вчинених вбивств у сім'ї) реаліями сімейного життя були: недостатня забезпеченість чоловіка грошима (75 %); пияцтво чоловіка (44 %); житлова невлаштованість (28 %); розходження у поглядах подружжя щодо розподілу домашніх обов'язків (19 %) [2, с. 15]. Така статистика дає нам чітко зрозуміти, що вирішальну роль в обставинах, які підштовхують жінок до насильницьких злочинів є, по-перше, психологічні фактори, а по-друге соціально-економічні.

Вивчаючи сімейно-побутову сферу, можемо не приділити увагу тому, що чоловіки своїми діями провокують жінок і зумовлюють насильство проти себе. Наразі домашнє насильство виділяють як одну з причин жіночої злочинності. У праці Б.М. Головкін наголошує на тому, що вирішальну роль у переростанні стану розпачу винних у стійку рішучість до вчинення тяжкого злочину відіграє віктимна поведінка потерпілих (тобто чоловіків), які в одних випадках тривалий час знущалися над майбутніми злочинцями, а в інших – вели аморально - дезадаптивний спосіб життя [3, с. 7].

Злочинність сама по собі є небезпечним явищем в суспільстві, проте жіноча злочинність тягне подальші негативні наслідки. Питанню ресоціалізації жінки-злочинниці приділено велику увагу, адже така адаптація дещо відрізняється від чоловічої. У першу чергу, це пов'язане з тим, що після відбуття покарання, жінки слабко залучаються в соціальне життя, вони є нереалізовані в сімейному житті, ті зв'язки, які вони мали – втрачають, сама особистість жінки зазнає психологічної деформації. Як зазначив В. Кудрявцев, сім'я – це головний ланцюжок у злочинному ланцюгу. Для злочинниць, як у період відбування покарання, так і в період адаптації, родина є важливим стримуючим фактором. Але якщо у більшості чоловіків-злочинців за таких обставин сім'я зберігається, то у жінок – руйнується, а створити нову сім'ю їм рідко вдається. Розлучені чоловіки вступають до повторного шлюбу частіше, ніж жінки, приблизно на 10 % [4, с. 812].

Підводячи висновок, можна стверджувати, що зараз питанню злочинності серед жінок приділяють більшу увагу, ніж в минулому. Це пов'язано, в першу чергу, із збільшенням кількості злочинів вчиненими жінками. Така злочинність, на жаль, більше і більше набуває поширення саме в сімейно-побутовій сфері, де на жінку покладається більша відповідальність. Тому засудженим жінкам набагато складніше адаптуватися в суспільстві після відбуття покарання, ніж чоловікам, а втрачаючи зв'язок із соціумом, жінка, на жаль, втрачає і своє найважливіше призначення, свою біологічну роль.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Надьон О. Жіноча злочинність: деякі особливості розслідування справ [Електронний ресурс] / О. Надьон. – Режим доступу : <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/1111/%CD>
2. Бова А. Кримінологія гендера: дослідження подружнього насильства / А. Бова // Український соціум. – 2004. – №2 (4). – С. 13– 20.
3. Головкін Б. М. Сімейно-побутові конфлікти в системі детермінації умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія» – Харків, 2003. – 20 с.

4. Криминология : [учебник для вузов] / Под общ. ред. А. И. Долговой. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Норма, 2005. – 912 с.

5. Чаплик М. М. Тенденції жіночої злочинності в Україні / М. М. Чаплик // Науково-методичний журнал «Наукові праці». – 2012. – Т. 201. – Вип. 189. – Серія: «Соціологія». – С. 114-118.

6. Мосійчук Т. Є. Особливості ідентифікації та самоідентифікації у девіантних групах / Т. Є. Мосійчук // Вісник Одеського національного університету. – 2008. – Т. 13. – Вип. 3. Соціологія і політичні науки. – С. 113–121.

Науковий керівник: к.ю.н., доц О.В.Ткачова